

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-45>

УДК 658.8.658.89.338.439

ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА Тетяна

Полтавський державний аграрний університет

<https://orcid.org/0000-0003-2427-7218>

e-mail: tetiana.voronko-nevidnycha@pdau.edu.ua

ЛОПАТИНСЬКИЙ Роман

Полтавський державний аграрний університет

<https://orcid.org/0009-0007-3422-0959>

e-mail: roman.lopatynskiy@st.pdau.edu.ua

БУЦІНА Марина

Полтавський державний аграрний університет

<https://orcid.org/0009-0003-1916-8874>

e-mail: maryna.butsina@st.pdau.edu.ua

ЧЕРЕДНІЧЕНКО Ростислав

Полтавський державний аграрний університет

<https://orcid.org/0009-0001-1333-825X>

e-mail: rostyslav.cherednichenko@st.pdau.edu.ua

ЛОГІСТИЧНІ АСПЕКТИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

У статті проаналізовані основні складові логістичних аспектів в системі управління бізнес-процесами підприємства. Розглянуті трактування поняття "логістика". Встановлено, що логістична діяльність є інструментом досягнення цілей підприємства в системі управління бізнес-процесами. Досліджено основні завдання логістичних аспектів в роботі підприємства. Виокремлені основні напрямки логістичної діяльності. Доведено, що основною метою логістичної діяльності є забезпечення надійного транспортування продукції, довгостроковий розвиток та отримання максимального прибутку від господарської діяльності. Обґрунтовано та проаналізовано процес формування логістичної діяльності, окреслено основні теоретичні аспекти логістики. У роботі також розглядаються сучасні елементи логістичної діяльності, що можуть бути ефективними для підвищення прибутку підприємств. На основі аналізу визначаються оптимальні методи підвищення конкурентоспроможності та розширення ринків збуту продукції.

Ключові слова: управління, логістика, логістична діяльність, бізнес-процеси, розвиток, digital-логістика.

VORONKO-NEVIDNYCHA Tetiana, LOPATYNSKYI Roman,

BUTSINA Maryna, CHEREDNICHENKO Rostyslav

Poltava State Agrarian University

LOGISTICS ASPECTS IN THE BUSINESS PROCESS MANAGEMENT SYSTEM OF THE ENTERPRISE

The article analyzes the main components of logistical aspects in the enterprise's business process management system. Considered interpretations of the concept of "logistics". It was established that logistics activity is a tool for achieving enterprise goals in the business process management system. The main tasks of logistics aspects in the work of the enterprise were studied. The main areas of logistics activity are highlighted. It has been proven that the main purpose of logistics activity is to ensure reliable transportation of products, long-term development and obtaining maximum profit from economic activity. The process of formation of logistics activity is substantiated and analyzed, the main theoretical aspects of logistics are outlined. The work also considers modern elements of logistics activities that can be effective for increasing the profit of agricultural enterprises. On the basis of the analysis, the optimal methods of increasing competitiveness and expanding product sales markets are determined.

Logistics is a fundamental factor that ensures uninterrupted operation of the enterprise, which forms its ability to adapt to changes in the market and maintain competitiveness. Effective logistics activities allow the enterprise not only to optimize costs and time, but also to ensure a high level of customer satisfaction thanks to timely and high-quality execution of orders. Effective logistics activities allow the enterprise not only to optimize costs and time, but also to ensure a high level of customer satisfaction thanks to timely and high-quality execution of orders. The implementation of innovative approaches in logistics activity enables specialists to successfully solve specific tasks that are quite important for business, these tasks have a measurable result and, in addition, they are practically all feasible and their solution is limited in time. One of the key aspects that involves the implementation of digital technologies for managing logistics processes and includes the use of modern software products, automation of business processes and other technologies to optimize logistics activities is digital logistics.

Keywords: management, logistics, logistics activities, business processes, development, digital logistics.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

На сучасному етапі діяльності вітчизняних підприємств спостерігається вимога до пришвидшеного розвитку логістичної діяльності. Дані тенденції потребують впровадження змін у системі управління логістичними аспектами підприємства. Тому, проблема удосконалення логістичної складової полягає у необхідності розробки комплексних заходів, з врахуванням специфіки виробництва, особливості попиту на продукцію, які дозволять удосконалити логістичну діяльність підприємства на висококонкурентному ринку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Серед дослідників, які займалися дослідженням логістичних аспектів в системі управління бізнес-процесами підприємства, можна виділити наступних: Воронько-Невіднича Т.В., Іщенко М.В., Мирошник В.С. [1], Довгунь О.С., Стасюк К.З. [2], Єлетенко О.В. [3], Желіховська М. [4], Криворучко О.М., Овчаренко А.Г. [5], Павловський М.В., Корюгін А.В. [6], Пархоменко В.В., Чарисев К. [7], Сисоєв В.В., Корінь М.В. [8], Халіпова Н.В., Леснікова І.Ю., Шингур В.О. [9], Шишкін В.О. [10] та ін.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Логістичні аспекти в системі управління бізнес-процесами підприємства є комплексним явищем, яке вимагає подальшого дослідження та конкретизації. Незважаючи на значну кількість праць та публікацій, існують недостатньо розроблені питання даної проблеми. Подальше дослідження має на меті розкриття засад, пов'язаних з детальним визначенням складових формування логістичних аспектів в системі управління бізнес-процесами підприємства.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження засад формування логістичних аспектів в системі управління бізнес-процесами підприємства.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

В сучасних умовах успішний розвиток економіки залежить не тільки від впровадження та використання нових виробничих технологій, а й від застосування нових методів та підходів до швидкої реалізації всіх управлінських операцій в підприємстві. Логістичні аспекти відіграють ключову роль у системі управління бізнес-процесами підприємства, так як вони забезпечують ефективне використання ресурсів, своєчасність постачання товарів, оптимізацію витрат та підвищення конкурентоспроможності підприємства. Саме поняття логістика трактують по-різному, але після опрацювання значної кількості праць вчених було виявлено, що логістика – це спланований процес переміщення товару від виробника до кінцевого споживача. Головною метою логістичної діяльності – забезпечення потрібного продукту в потрібний час, у потрібному місці, у необхідній кількості, з мінімальними витратами і максимальною якістю обслуговування [1; 2].

Серед сучасних тенденцій у логістиці, які будуть розвиватися виділяють наступні: зростання ролі цифрових технологій, цифровізація процесів, автоматизація, розвиток робототехніки, штучного інтелекту та аналітики великих даних, які трансформують логістичну галузь [1-3].

Елементи логістичної діяльності є ключовими компонентами, які формують основу управління матеріальними, інформаційними і фінансовими потоками. Їхнє ефективне впровадження дозволяє забезпечити безперебійне функціонування підприємства, оптимізацію витрат і задоволення потреб споживачів. Проаналізуємо основні елементи логістичної діяльності на рис. 1.

Аналізуючи елементи логістичної діяльності на рис. 1. можна стверджувати, що кожен з них, відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності логістичних процесів. Ці елементи взаємопов'язані і утворюють цілісну систему управління потоками ресурсів, товарів, інформації та фінансів. Кожна складова вважається ключовою, так як вони взаємодіють між собою у процесі реалізації поставлених цілей підприємства. Ефективна робота кожного елемента логістики дозволяє господарюючому суб'єкту зменшити витрати, покращити обслуговування споживачів і підвищити конкурентоспроможність.

Логістика є фундаментальним чинником, що забезпечує безперебійну роботу підприємства, що формує його здатність адаптуватися до змін на ринку та підтримувати конкурентоспроможність. Ефективна логістична діяльність дозволяє підприємству не лише оптимізувати витрати та час, а й забезпечити високий рівень задоволеності клієнтів завдяки своєчасному і якісному виконанню замовлень. Упровадження в логістичну діяльність інноваційних підходів надає можливість фахівцям успішно вирішувати конкретні завдання, що є для бізнесу досить важливими, ці завдання мають вимірний результат і, крім того, вони практично всі здійсненні і їх вирішення обмежено в часі [5; 6].

Одним з ключових аспектів, який передбачає впровадження цифрових технологій для управління логістичними процесами та включає в себе використання сучасних програмних продуктів, автоматизації бізнес-процесів та інших технологій для оптимізації логістичної діяльності є digital-логістика. Даний інструмент має на меті використання новітніх технологій для удосконалення та автоматизації традиційних логістичних процесів. На рис. 2. показані аспекти digital-логістики.

Аналізуючи рис. 2, на якому відображені сучасні аспекти логістичної діяльності, що охоплюють широкий спектр технологічних процесів, впливають на ефективність роботи підприємства та забезпечують належне планування, організацію та контроль за матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками. Основні аспекти digital-логістики, які формують основу для побудови сучасних ланцюгів постачання, що використовують цифрові технології для підвищення ефективності, швидкості та прозорості є застосування «Інтернет речей». Згаданий аспект є однією з основних технологій, яка дозволяє забезпечити безперервний

моніторинг і управління логістичними процесами. Дана технологія використовує датчики та пристрої, для збору та обміну інформацією в реальному часі, що дає змогу відстеження місцезнаходження вантажу, контроль за станом товарів (температура, вологість, тиск тощо) під час транспортування або зберігання. Технічне оснащення на транспортних засобах можуть надсилати сигнали про необхідність ремонту або обслуговування транспортного засобу, що здійснює доставку товару від виробника до споживача, що дозволяє уникнути несправностей і знизити витрати на експлуатацію. «Big Data» – це великі дані, що дозволяють обробляти величезні обсяги інформації, що надходить з різних джерел, а саме від постачальників, замовників, транспортних компаній, складів, митних органів тощо. За допомогою аналітики можна отримувати прогнози, виявляти тренди і оптимізувати процеси та прогнозувати попит на той чи інший товар. Однією з технологій, яка забезпечує повну прозорість, безпеку і контроль над транзакціями та відстеженням товарів у ланцюгу поставок є технологія «Блокчейн». Це механізм логістики важливий для запобігання підrobкам, помилкам та зловживанням, збереження даних про кожен етап поставок і дозволяє перевіряти наявність товару, його якість і умови зберігання без ризику маніпуляцій [7; 8].

Рис.1. Елементи логістичної діяльності [3; 4]

Проаналізувавши кожний аспект «digital-логістики» було виявлено, що оптимізація процесів поставок товарів, автоматизація процесу передачі платежів і відстеження доставки, забезпечить безперервну доставку товару за найбільш вигідних умов [9; 10].

Тож, підводячи підсумок вище сказаного, з'ясовано, що удосконалення логістичних операцій впливає на продуктивність бізнесу. Це надає суб'єктам господарювання можливість скорочувати експлуатаційні витрати, покращувати сервіс для споживачів, збільшувати ефективність доставки продукції та зміцнювати свої позиції на ринку.

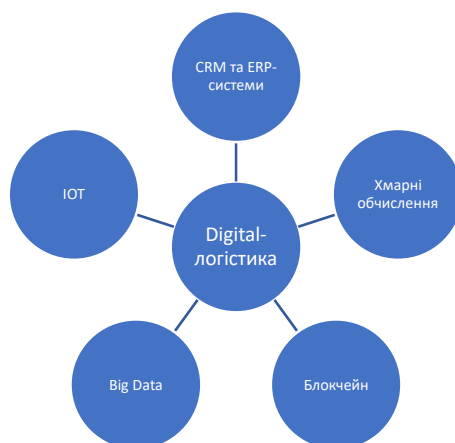

Рис. 2. Аспекти «digital-логістики» [7; 8]

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Відтак, ключові аспекти оптимізації логістичних процесів включають планування, координацію, управління запасами, транспортування організацію та контроль за матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками. Прогрес у технологіях та інноваціях, надають додаткові переваги для оптимізації логістичних операцій. Водночас, враховуючи постійні зміни ринкових умов, підприємствам потрібно залишатися гнучкими та готовими до модернізації своїх логістичних процесів, щоб забезпечити довгостроковий успіх. Таким чином, покращення ефективності діяльності підприємств за рахунок оптимізації логістичних аспектів залишається пріоритетним завданням для більшості учасників ринку, особливо, у контексті сучасного бізнес-середовища.

Література

1. Воронько-Невіднича Т.В., Іщенко М.В., Мирошник В.С. Аспекти удосконалення управління логістичною діяльністю підприємств. *Приазовський економічний вісник*. 2020. № 1 (18). С. 78–82.
2. Довгунь О.С., Стасюк К.З. Автоматизація логістики: сучасні рішення та перспективи. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка*. Ужгород. 2017. Випуск 2 (50). С. 187–191.
3. Єлетенко О. В. Механізм управління логістичною системою підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2017. № 628. С. 494 – 498.
4. Желіховська М. Моделювання логістичної системи підприємства в умовах цифрової економіки. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 4. С. 50 – 55.
5. Криворучко О.М., Овчаренко А.Г. Основні аспекти управління логістичними бізнес-процесами та оцінка їх якості. *Економіка транспортного комплексу*. 2023. № 41 С.105–105.
6. Павловський М.В., Корюгін А.В. Управління якістю транспортно-логістичних процесів підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. № 6 (06). С. 41 – 45.
7. Пархоменко В., Чарієв К. Транспортно-логістичні бізнес-процеси в економічній діяльності підприємства. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2021. № 1–2. С. 51–58.
8. Сисоєв В.В., Корінь М.В. Логістична підтримка управління збутовою діяльністю підприємства. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. № 1. С. 87–98.
9. Халіпова Н.В., Леснікова І.Ю., Шингур В.О. Розробка моделі управління якістю транспортно-логістичних процесів підприємств. *Системи та технології*. 2018. № 1. С. 41–63.
10. Шишкін В.О. Особливості оптимізації системи управління логістичними бізнес-процесами на промислових підприємствах. *Економіка і суспільство: Мукачівський державний університет*. 2021. Випуск 7. С. 536–541.

References

1. Voron'ko-Nevidnycha, T.V., Ishchenko, M.V., Myroshnyk, V.S. (2020), "Aspekty udoskonalennya upravlinnya lohistrychnoyu diyal'nistyu pidpryyemstv". *Pryazovs'kyi ekonomichnyy visnyk*. no 1 (18). pp. 78–82.
2. Dovhun', O.S., Stasyuk, K.Z. (2017), "Avtomatyzatsiya lohistryky: suchasni rishennya ta perspektyvy". *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho universytetu. Seriya Ekonomika*. Uzhhorod. Vypusk no 2 (50). pp. 187–191.
3. Yeletenko, O . V. (2017), "Mekhanizm upravlinnya lohistrychnoyu systemoyu pidpryyemstva". *Visnyk Natsional'noho universytetu «L'vivs'ka politekhnika»*. no 628. pp. 494 – 498.
4. Zhelikhovs'ka, M. (2022), "Modelyuvannya lohistrychnoyi systemy pidpryyemstva v umovakh tsyvrovoyi ekonomiky". *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. no 4. pp. 50 – 55.
5. Kryvoruchko, O . M., Ovcharenko, A. H. (2023), "Osnovni aspekty upravlinnya lohistrychnymy biznes-protsesamy ta otsinka yikh yakosti". *Ekonomika transportnoho kompleksu*. no 41. pp. 105–105.

6. Pavlovs'kyy, M. V., Koryuhin, A. V. (2023), "Upravlinnya yakistyu transportno-lohistychnykh protsesiv pidpryyemstva". *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*. no 6 (06). pp. 41 – 45.
7. Parkhomenko, V. V., Chariyev, K. (2021), "Transportno-lohistychni biznes-protsezy v ekonomichniy diyal'nosti pidpryyemstva". *Naukovyy visnyk Natsional'noyi akademiyi statystyky, obliku ta audytu*. no 1–2. pp. 51–58.
8. Sysoyev, V.V., Korin', M.V. (2024), "Lohistychna pidtrymka upravlinnya zbutovoyu diyal'nistyu pidpryyemstva". *Ekonomichnyy visnyk Dniprovs'koyi politekhniki*. no 1. pp. 87–98.
9. Khalipova, N. V., Lesnikova, I. YU., Shynhur, V. O. (2018), "Rozrobka modeli upravlinnya yakistyu transportno-lohistychnykh protsesiv pidpryyemstv". *Systemy ta tekhnolohiyi*. no 1. pp. 41–63.
10. Shyshkin, V.O. (2021), "Osoblyvosti optymizatsiyi systemy upravlinnya lohistychnymy biznes-protsesamy na promyslovykh pidpryyemstvakh". *Ekonomika i suspil'stvo: Mukachivs'kyy derzhavnyy universytet*. Vypusk no 7. pp. 536–541.